

Valplattform 2010

Sveriges Konsumenter uppmanar alla partier att ta ställning för konsumenterna och lyfta konsumentfrågorna inför valet 2010. Vi efterlyser konsumentpolitiska program med tydliga besked om inriktning och åtaganden i sakfrågor som berör konsumenterna i deras dagliga liv.

En stark konsumentpolitik är nödvändig för en väl fungerande marknad, tillväxt och hållbar utveckling. Den ger konsumenter kunskap och makt så att marknaden kan fungera väl.

En stark konsumentpolitik värnar konsumenterna mot farliga produkter, oseriösa försäljare, oskäligen avtal, vilseledande marknadsföring och information. Sveriges nio miljoner konsumenter är beroende av effektiva konsumentskyddslagarna och en tillsyn som bevakar att lagarna följs. Detta för att vi alla ska kunna göra informerade och medvetna val på en allt mer komplex och global marknad. Det handlar om rättvisa och lika förutsättningar för alla konsumenter.

Nedan framställer Sveriges Konsumenter krav på sex centrala områden, där det finns möjlighet för dem som väljs till riksdag och kommunfullmäktige att fatta beslut som gör skillnad för konsumenterna.

Krav i riksdagsvalet

1. Hållbar konsumtion och produktion av livsmedel

Alla konsumenter, oavsett förutsättningar, måste ha tillgång till livsmedel som producerats på ett hållbart sätt – miljö- och hälsomässigt men även ur sociala, ekonomiska och djuretiska perspektiv. Grunden för en hållbar konsumtion och produktion är de nationella miljömålen.

Sveriges Konsumenter kräver:

- Utöka och förstärk konsumentundervisningen i skolan och satsa på andra utbildnings- och informationsinsatser, till exempel genom folkbildning.
- Underlätta genom nationella ekonomiska stödåtgärder inom produktionen av ekologisk mat.
- Underlätta genom kraftfulla insatser konsumtion av grönsaker, rotfrukter, baljväxter och frukt.
- Förstärk möjligheterna och incitamenten att ställa miljö-, djurskydds- och hälsokrav i offentlig upphandling för skolor, sjukhus, äldreomsorg m m.

2. Fungerande livsmedelskontroll

En väl utbyggd livsmedelskontroll ska garantera hygien och säkra livsmedel. Idag varierar graden av kontroll stort mellan kommunerna. Dagens system innebär också en risk att kommunerna tar större hänsyn till det lokala näringslivet än till konsumenterna. Det finns dessutom en inkonsekvens i att livsmedelskontrollen är ett kommunalt ansvar medan djurskyddskontrollen sköts av länsstyrelserna.

Sveriges Konsumenter kräver:

- Behandla livsmedels- och djurskyddskontrollen lika och överför ansvaret för livsmedelskontrollen till staten och länsstyrelserna.

- Skapa system, incitament och medel så att kontrollen verkligen blir effektiv.

3. Finansiella tjänster – sparande, lånande m m

Kraven växer på konsumenternas förmåga att fatta välvägd finansiella beslut, exempelvis om boendet och om förvaltningen av premie- och avtalspensionen. Samtidigt saknas oberoende rådgivning och det finns problem med konkurrensen inom banksektorn. När konsumentkreditlagen skärps minskar troligen problemen med SMS-lån och andra smålån, men de kommer inte att upphöra.

Sveriges Konsumenter kräver:

- Se till att alla hushåll får tillgång till oberoende finansiell rådgivning. Uppdra åt centrala myndigheter, främst Pensionsmyndigheten, Finansinspektionen, Kronofogden, Skatteverket och Konsumentverket, att lägga fram en plan för hur det ska gå till.
- Underlätta byte av bank genom att införa nummerportabilitet - alltså möjligheten att behålla sitt kontonummer - när man öppnar nytt bankkonto.
- Utred möjligheten till sociala lån för hushåll med betalningssvårigheter, exempelvis utifrån den modell som skapats i Finland.
- Genomför förslaget till ny skuldsaneringslag, vilket bland annat minskar saneringsperioden från fem till tre år.

4. Konsumentens rätt på omreglerade marknader

Vid omregleringar och konkurrensutsättning av marknader måste konsumentens intresse komma först. Samhället måste också ha ett fortsatt ansvar för konsumentintresset efter omregleringen/ konkurrensutsättningen.

Det lagliga konsumentskyddet är fortfarande ofta sämre för offentliga än för privata tjänster.

Vid fel och brister i offentliga tjänster kan det dessutom vara svårt att veta vart man ska vända sig med klagomål och för tvistlösning.

Sveriges Konsumenter kräver:

- Omreglering och konkurrensutsättning av en marknad skall leda till lägre priser och bättre service.
- Tillgängligheten till samhällstjänster måste gälla alla konsumentgrupper och vara oberoende av driftsform.
- Offentliga myndigheter måste ta sitt ansvar för kvalitet och utförande, också för upphandlade tjänster.
- Inför ett civilrättsligt skydd också för offentliga tjänster som ger konsumenten samma rättigheter vid fel och brister i utförandet som på andra områden.

Krav i kommunalvalet

5. Konsumentvägledning med kvalitet åt alla

På en allt mer komplex marknad behöver konsumenterna tillgång till vägledning.

Konsumentvägledning finns i de allra flesta av landets kommuner. För en relativt liten kostnad för kommunen kan invånarna få hjälp till självhjälp, som kan förebygga ekonomiska problem. Erfarenheten från konsumentvägledningar i hela landet är att det är en mycket efterfrågad service. En fungerande konsumentvägledning är en fråga om rättvisa, goda förutsättningar för alla konsumenter och en fungerande marknad.

Sveriges Konsumenter kräver:

- Alla konsumenter ska ha tillgång till kommunal konsumentvägledning, åtminstone via telefon och e-post.
- Konsumentvägledning ska uppfylla höga krav på kvalitet och tillgänglighet. Någon timmes rådgivning i veckan räcker inte.

6. Kortare köer till budget- och skuldrådgivning

Behovet av budget- och skuldrådgivning har ökat i och med den ekonomiska krisen och den aggressiva marknadsföringen av snabba lån. Tillgången till budget- och skuldrådgivning är för utsatta konsumenter absolut central och kan förebygga att de längre fram hamnar i ännu större problem. Idag ser tillgången till sådan rådgivning oerhört olika ut med i vissa fall köer på över ett år. Vissa kommuner erbjuder ingen sådan rådgivning alls, trots lagstadgat krav.

Sveriges Konsumenter kräver:

- Alla kommuner ska uppfylla lagens krav om att erbjuda budget- och skuldrådgivning
- Ingen ska behöva vänta längre än fyra veckor från den första kontakten till ett möte med en professionell budget- och skuldrådgivare.

**Konsument
Centrum**

[7 080 123 konsumenter är väljare](#)

[Tipsa oss](#)

[Nyhetsbrev](#)

[Gå med i vår grupp!](#)

Sveriges Konsumenter, Box 38001, 100 64 Stockholm | Tel 08-674 43 00 | Fax 08-674 43 29 | info@sverigeskonsumenter.se